ನೋಂದಣಿಯಾಗಿರುವ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಬಂಧಕರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರ ಸಂ. ಯುಬಿಸಿ :58 : ಯುಎಂಸಿ-1:94-95 : ದಿನಾಂಕ 6-12-94ರ ಮೂಲಕ ಕೋರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇ) ಕಂಡಿಕೆ 'ಅ' ಗೆ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತರದಿಂದ ಇದು ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ದಲಾಲರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಸಂದಾಯ

1666 - ಶ್ರೀ ಡಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಗದಗ್) : ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಅ) ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ರೈತರಿಗೆ ಅಂದೇ ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದು ದಲಾಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲವೇ, ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ತಾವು ಖರೀದಿಸಿದ ಮಾಲಿನ ಹಣವನ್ನು 7 ದಿವಸಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ದಲಾಲರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಾನೂನಿನ್ವಯ ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲವೇ.

ಆ) ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ವಿಫಲರಾದ ದಲಾಲರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು. ಇದು ಒಟ್ಟು ದಲಾಲರ - ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರತಿ ಶತ ಎಷ್ಟು? (ಎಪಿಎಂಸಿವಾರು ಒದಗಿಸುವುದು)

ಇ) ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕ್ರಮ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೇನು? ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ನಿಂಗಯ್ಯ (ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು) :

ಅ) ಹೌದು

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಉಪ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ 7 ರಿಂದ 15 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಖರೀದಿದಾರರು ದಲಾಲರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಆ) ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ವಾರು ತಃಖ್ತೆ ಲಗತ್ತಿಸಿದೆ.

ಇ) ಹತ್ತಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಅಧಿಸೂಚಿತ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದ ಹಣವನ್ನು ನಿಗಧಿತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತಿ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ದಲಾಲರು ರೈತರಿಂದ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ರಿವಾಜುಗಳನ್ನು ಸಮುರಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ದಲಾಲರ ಬದಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿಷಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಿಯೋಗ ಹೋಗಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಈ ನಿಯೋಗವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

1994-95ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಲಾಲರು, ಖರೀದಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ನಿಯಮ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದ ದಲಾಲರ ಖರೀದಿದಾರರ ವಿವರದ ತಃಖ್ತೆ

ಕ್ರ. ನಂ.	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಯ ಹೆಸರು	ಒಟ್ಟು ದಲಾಲರು	ಒಟ್ಟು ಖರೀದಿದಾರರು	ವಿಫಲರಾದ ದಲಾಲರು	ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು
1	2	3	4	5	6
1.	ಬೆಂಗಳೂರು	787	949	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
2.	ಬೆಂಗಳೂರು (ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿ)	577	245	"	"
3.	ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ	130	148	"	"
4.	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	6	122	"	"
5.	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	252	256	"	"
6.	ಚಳ್ಳಕೆರೆ	142	197	"	"
7.	ದಾವಣಗೆರೆ	391	570	"	"
8.	ಹರಿಹರ	47	77	"	"
9.	ಹಿರಿಯೂರು	68	121	"	"
10.	ಹೊಸದುರ್ಗ	25	69"	"	
11.	ಕೋಲಾರ	128	113	"	"
12.	ಮಾಲೂರು	3	16	"	"
13.	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	40	249	"	"
14.	ಚಿಂತಾಮಣಿ	112	172	"	"
15.	ಬಂಗಾರಪೇಟೆ	24	126	"	"
16.	ಗೌರಿಬಿದನೂರು	ಇಲ್ಲ	83	"	"
17.	ಮುಳುಬಾಗಿಲು	11	28	"	"
18.	ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ	2	47	"	"
19.	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	129	437	"	"
20.	ಚೆನ್ನಗಿರಿ	15	88	"	"
21.	ಸಾಗರ	30	291	"	"
22.	ಶಿಕಾರಿಪುರ	5	72	"	"
23.	ಭದ್ರಾವತಿ	22	69	"	"
24.	ಹೊನ್ನಾಳಿ	-	45	"	"
25.	ತುಮಕೂರು	220	343	"	"
26.	ಗುಬ್ಬಿ	32	32	"	"
27.	ಸಿ.ಎನ್. ಹಳ್ಳಿ	4	36	"	"
28.	ಹುಳಿಯಾರ್	17	39	"	"
29.	ಕುಣಿಗಲ್	-	21	"	"
30.	ಮಧುಗಿರಿ	40	51	"	"
31.	ಪಾವಗಡ	45	116	"	"

32.	ಸಿರಾ	53	56	"	"
33.	ತುರುವೇಕೆರೆ	22	28	"	"
34.	ತಿಪಟೂರು	240	124	"	"
35.	ಮೈಸೂರು	161	563	"	"
36.	ಚಾಮರಾಜನಗರ	78	81	"	"
37.	ಕೆ.ಆರ್. ನಗರ	2	12	"	"
38.	ಹುಣಸೂರು	-	15	"	"
39.	ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ	-	33	"	"
40.	ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ	4	76	"	"
41.	ಟಿ. ನರಸೀಪುರ	4	77	"	"
42.	ನಂಜನಗೂಡು	1	99	"	"
43.	ಮಂಗಳೂರು	103	782	"	"
44.	ಪುತ್ತೂರು	6	250	"	"
45.	ಉಡುಪಿ	-	205	"	"
46.	ಮಡಿಕೇರಿ	-	30	"	"
47.	ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ	-	86	"	"
48.	ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪಲು	11	42	"	"
49.	ಕಡೂರು	16	231	"	"
50.	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	-	124	"	"
51.	ತರೀಕೆರೆ	4	79	"	"
52.	ಹಾಸನ	45	213	"	"
53.	ಅರಸೀಕೆರೆ	99	117	"	"
54.	ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ	2	47	"	"
55.	ಸಿ.ಆರ್. ಪಟ್ಟಣ	4	104	"	"
56.	ಸಕಲೇಶ್ವಪುರ	3	40	"	"
57.	ಮಂಡ್ಯ	108	161	"	"
58.	ಮದ್ದೂರು	-	74	"	"
59.	ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ	-	32	"	"
60.	ಬೆಳಗಾಂ	176	202	01 (0.57%)	09 (4.45%) (ಬೆಲ್ಲ ಮಹಿವಾಟು)
61.	ಅಥಣಿ	25	80	04 (16%) (ಹತ್ತಿ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)	03 (3.75%)
62.	ಬೈಲಹೊಂಗಲ	197	88	197 (100%) (ಹತ್ತಿ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)	88(100%)
63.	ಗೋಕಾಕ್	124	214	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ

VIII F-

64.	ಕುಡಚಿ	13	76	"	"
65.	ನಂದಗಡ	01	16	"	"
66.	ನಿಪ್ಪಾಣಿ	04	32	"	"
67.	ರಾಮದುರ್ಗ	93	130	"	"
68.	ಸೌಂದತ್ತಿ	204	98	"	"
69.	ಸಂಕೇಶ್ವರ	15	224	"	"
70.	ಬಿಜಾಪುರ	195	542	"	"
71.	ಬಾಗಲಕೋಟಿ	59	174	"	"
72.	ಬಾದಾಮಿ	32	63	"	"
73.	ಹುನಗುಂದ	43	84	"	"
74.	ಜಮಖಂಡಿ	26	164	"	"
75.	ಮಹಾಲಿಂಗಪುರ	88	80	"	"
76.	ತಾಳಿಕೋಟಿ	137	204	"	"
77.	ಧಾರವಾಡ	120	193	120 (100%) (ಪತ್ತಿ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)	193 (100%)
78.	ಬ್ಯಾಡಗಿ	180	137	"	"
79.	ಗದಗ್	190	371	01 (0.53%)	"
80.	ಆನ್ಲೆಗೇರಿ	24	54	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
81.	ಹಾವೇರಿ	128	117	"	"
82.	ಹಾನಗಲ್	1	59	"	"
83.	ಹಿರೇಕೆರೂರು	21	22	"	"
84.	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	475	682	08(1.68%)	"
85.	ಶಿಗ್ಗಾಂನ್	43	50	ಇಲ್ಲ	"
86.	ನರಗುಂದ	66	70	66 (100%) (ಪತ್ತಿ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ)	70(100%)
87.	ಕುಂದಗೋಳ್	07	25	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
88.	ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರ	30	66	"	"
89.	ಮುಂಡರಗಿ	18	23	"	"
90.	ಹೊಳೆಆಲೂರು(ರೋಣ)	65	85	"	"
91.	ರಾಣೆಬೆನ್ನೂರು	468	180	"	"
92.	ಸವಣೂರು	37	25	"	"
93.	ಹಳಿಯಾಳ	12	125	"	"
94.	ಕುಮುಟಾ	15	183	"	"
95.	ಹೊನ್ನಾವರ	3	72	"	"
96.	ಸಿದ್ದಾಪುರ	3	154	"	"
97.	ಯಲ್ಲಾಪುರ	7	214	"	"

98.	ಸಿರಸಿ	31	277	"	"
99.	ಕಾರವಾರ	61	-	-	-
100.	ಬಳ್ಳಾರಿ	336	374	"	"
101.	ಕೊಟ್ಟೂರು	73	128	"	"
102.	ಹೊಸಪೇಟೆ	57	86	"	"
103.	ಹೆಚ್.ಬಿ. ಹಳ್ಳಿ	35	66	"	"
104.	ಹಡಗಲಿ	12	54	"	"
105.	ಸಿರಗುಪ್ಪ	07	62	"	"
106.	ಬೀದರ್	110	150	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲ
107.	ಹುಮಾನಾಬಾದ್	4	44	"	"
108.	ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ	22	49	"	"
109.	ಭಾಲ್ಕಿ	102	60	"	"
110.	ಔರಾದ್	42	144	"	"
111.	ರಾಯಚೂರು	325	433	"	"
112.	ಗಂಗಾವತಿ	423	373	"	"
113.	ಕೊಪ್ಪಳ	104	134	"	"
114.	ಕುಕನೂರು (ಯಲ್ಬುರ್ಗಾ)	23	38	"	"
115.	ಕುಷ್ಟಗಿ	105	103	"	"
116..	ಸಿಂಧನೂರು	140	134	"	"
117.	ಲಿಂಗಸೂಗೂರು	63	72	"	"
118.	ಮಾನ್ವಿ	02	31	"	"
119.	ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ	179	374	"	"
120.	ಚಿತ್ತಾಪುರ	4	63	"	"
121.	ಶಹಾಪುರ	13	42	"	"
122.	ಶೋರಾಪುರ	48	42	"	"
123.	ಸೇಡಂ	23	37	"	"
124.	ಯಾದಗೀರ್	97	115	"	"

ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಹತ್ತಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ರೈತ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ನಿಯಮವನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ನೀಡಲು, ಹತ್ತಿ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮೊತ್ತ ಅಗಾಧವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಹಿವಾಟಿನ ಸ್ವರೂಪವು ಹಲವು ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಹಣ ಪಾವತಿ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದು ರೈತರಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಖರೀದಿದಾರರಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ದಲಾಲರಾಗಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಬಹುದಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.